

Data: 07.07.2025 r.

Znak sprawy: NFZ_DSOZ_WSOZ.4012.7.2025
2025.303812.KAKL

Adresat: **Pan Adam Krzywoń**
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

Dotyczy: informacji o realizacji ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami

Szanowny Panie Rzeczniku,

Odnosząc się do zagadnień poruszanych w piśmie XI.815.64.2022.DB z dn. 6.12.2024 r. w sprawie korzystania przez osoby Głuche przy udzielaniu świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z uprawnień przysługujących im na podstawie ustawy o języku migowym [1], bądź z uprawnień przysługujących im na podstawie ustawy o zapewnianiu dostępności [2] proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Narodowy Fundusz Zdrowia jako państwowa jednostka prawna zarządza środkami finansowymi w sposób określony w Ustawie o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych [3], dalej „ustawa o świadczeniach”, której podstawowym zadaniem jest pełnienie funkcji płatnika. Jako płatnik Fundusz dysponuje środkami publicznymi, o których mowa w art. 116 ustawy o świadczeniach przy czym zakres działań, na które może przeznaczyć te środki został szczegółowo określony w art. 97 ust. 3 i są to w szczególności:

- świadczenia opieki zdrowotnej,
- leki, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego oraz wyroby medyczne,
- medyczne czynności ratunkowe.

Ustawa o świadczeniach nie uwzględnia w swojej delegacji obowiązku finansowania przez Fundusz zadań podmiotów leczniczych wynikających z ustawy o zapewnianiu dostępności [2], w związku z powyższym Fundusz nie dysponuje środkami finansowymi o które mogą ubiegać się podmioty lecznicze z przeznaczeniem na zatrudnienie tłumaczy języka migowego,

zapewnieniu usługi tłumaczenia online lub szerzej – zapewnianiu dostępności pacjentom z niepełnosprawnościami.

Jednocześnie informuję, że Fundusz nie gromadzi informacji dotyczących liczby zatrudnionych tłumaczy języka migowego lub zawartych umów, których przedmiotem jest zapewnienie usługi tłumaczenia języka migowego online w podmiotach leczniczych posiadających umowy na udzielanie świadczeń finansowanych ze środków publicznych. Kryterium dostępności informacyjno – komunikacyjnej dla osób ze szczególnymi potrzebami nie stanowi warunku wymagalnego ani rankingującego do zawarcia umowy na udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznym. Obecnie jako kryterium rankingujące w rozporządzeniu kryterialnym [4] uwzględnione zostało jedynie zapewnienie przez podmioty lecznicze dostępności architektonicznej dla osób z niepełnosprawnościami. Informacje w tym zakresie gromadzone są przez NFZ i publikowane w internetowym informatorze „[Gdzie się leczyć](#)”.

Ponadto informuję, że obecnie nie jest planowane w Funduszu podjęcie działań mających na celu premiowanie podmiotów leczniczych wdrażających dostępność dla pacjentów z niepełnosprawnościami.

W tym miejscu pragnę zwrócić uwagę, że zapewnienie dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami jest obowiązkiem ustawowym podmiotów publicznych, o których mowa z art. 3 ustawa o dostępności [2]. Organami koordynującymi zapewnienie dostępności jest Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego (obecnie Minister Funduszy i Polityki Regionalnej), a na poziomie regionalnym wojewodowie. Ustawa o dostępności [2] zobowiązuje podmioty publiczne do przekazywaniu cyklicznych raportów w zakresie spełnienia przez podmiot, w ramach prowadzonej działalności, minimalnych wymagań, o których mowa w art. 6 ustawy. W związku z powyższym aktualna informacja o zapewnieniu dostępności informacyjno – komunikacyjnej przez podmioty do tego zobowiązane powinna być dostępna na poziomie regionalnym u Wojewodów. Ponadto Minister Funduszy i Polityki regionalnej jest w dyspozycji Funduszu Dostępności, z którego środki są przeznaczane na realizację zadań polegających na wsparciu działań w zakresie zapewniania dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami lub jej poprawy (art. 35 ustawy o dostępności).

Podstawa prawna

[1] Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania, tj. Dz.U. z 2023 r. poz. 20

[2] Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 1411

[3] Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, tj. Dz.U. z 2024 r. poz. 146 z póź. zm.

[4] Rozporządzenie z dn. 5 sierpnia 2021 r. w sprawie szczegółowych kryteriów wyboru ofert w postępowaniu w sprawie zawarcia umów o udzielanie świadczeń opieki zdrowotnej, tj. Dz.U. z 2025 r. poz. 328 z póź. zm.

Z poważaniem

Jakub Szulc

Zastępca Prezesa Narodowego Funduszu

Zdrowia

z up. Prezesa

Narodowego Funduszu Zdrowia
/Dokument podpisany elektronicznie/

Kontakt

Departament Świadczeń Opieki Zdrowotnej, tel. 22 572 61 00, e-mail: sekretariat.DSOZ@nfz.gov.pl